

22.11.23

9-Б клас

Історія України

вч. Рзаєва Н.О.

Тема: Соціально-економічне становище українських земель у складі Австрійської імперії.

Мета: характеризувати політичний та соціально-економічний стан західноукраїнських земель; формувати практичні навички роботи з картою; Визначати причинно-наслідкові зв'язки в історії, удосконалювати вміння складати історичні портрети діячів; виховувати почуття поваги до історичного минулого.

Актуалізація опорних знань

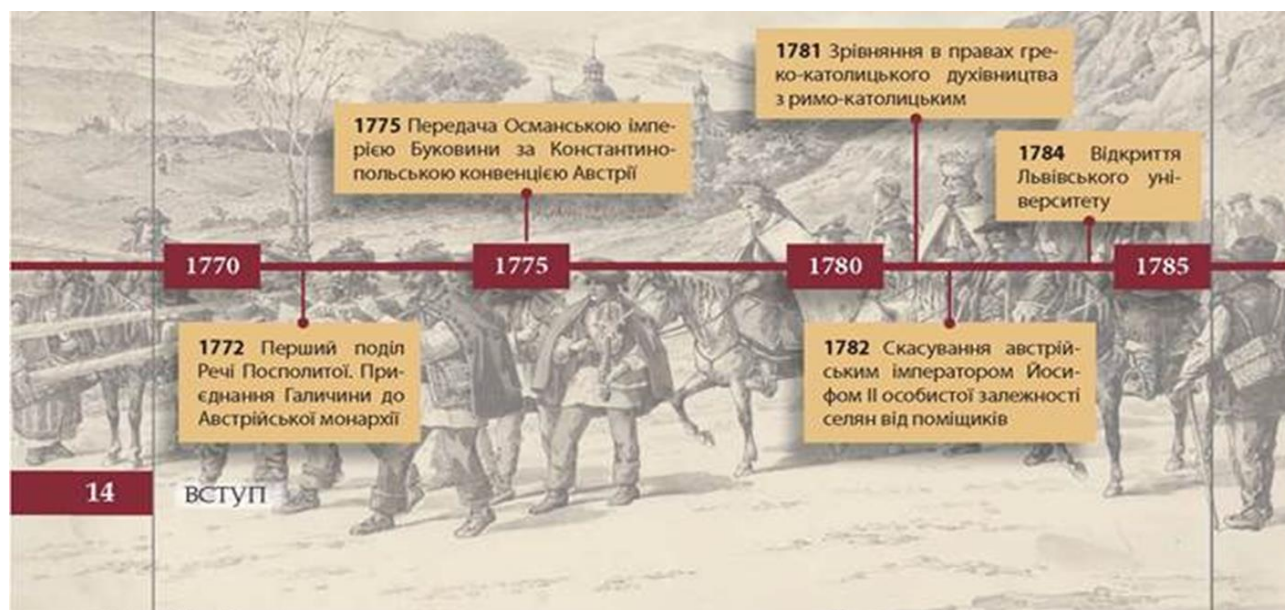
- Становище України на поч. XIX ст
- Яким було національне та соціальне становище українців?
- Що таке адміністративно-територіальний устрій?

Мотивація навчальної діяльності

Упродовж уроку з'ясуємо, як дії австрійських урядовців впливали на життя українців.

Вивчення нового матеріалу

Хронологічний ланцюжок (запишіть дати)

Робота з картою

Наприкінці XVIII ст. у складі Австрійської імперії опинилися землі, більшість населення в яких становили українці.

Робота з таблицею

Опрацюйте зміст таблиці й охарактеризуйте чисельність та етнічний склад населення на українських землях у складі Австрійської імперії.

Східна Галичина	Буковина	Закарпаття
<ul style="list-style-type: none"> • 65 % населення — українці (селяни, духовенство, інтелігенція); • 20 % — поляки (шляхта); • 10 % — євреї (купці, ремісники, лихварі); • 5 % — інші національності 	<ul style="list-style-type: none"> • 75 % українці, переважно селяни; • румуни, євреї, німці 	<ul style="list-style-type: none"> • Більшість населення становили українці (селяни); • панівне становище посідають угорці (поміщики, ремісники); • також проживали румуни, словаки (купці, ремісники, службовці), німці (чиновники, службовці)
Усього в Західній Україні проживало 3,5 млн осіб, з них українців — 2 млн осіб		

В адміністративній структурі імперії Галичину разом з частиною етнічних польських земель (так званою Малопольщею) було виокремлено у коронний край, який дістав офіційну назву «Королівство Галіції й Лодомерії» (латинізована назва Волині), або Галичина (німецькою «Galizien») з центром у Львові. В адміністративній структурі імперії Галичину разом з частиною етнічних польських земель (так званою Малопольщею) було виокремлено у коронний край, який дістав офіційну назву «Королівство Галіції й Лодомерії»

(латинізована назва Волині), або Галичина (німецькою «Galizien») з центром у Львові.

Робота зі схемою (запишіть)

На соціально-економічне й культурне становище західних українців позитивно вплинули реформи імператорів **Марії Терези** та **Йосифа II** (1780 — 1790).

■ Реформи Марії-Терезії та Йосифа II.

М
Е
Т
А
Р
Е
Ф
О
Р
М

- Поліпшення матеріального становища населення.
- Ліквідація старої системи управління, за якої панівне становище належало місцевій шляхті і заміна її дисциплінованим чиновництвом, яке провадило б політику імперського центру.

Адміністративно-територіальний устрій, запроваджений австрійською владою, мав на меті привести західноукраїнські землі у відповідність до інших імперських провінцій, уникаючи при цьому рішучих змін, які могли викликати незадоволення місцевої еліти.

Західні українці перебували в досить тяжкому національному й соціальному становищі, що проявлялося в загрозі денаціоналізації та соціальному гнобленні.

Реформи Марії Терезії та Йосифа ІІ, здійснені на західноукраїнських землях, у цілому позитивно вплинули на розвиток краю, сприяли поширенню серед русинів прихильного ставлення до Габсбургів.

Господарство західноукраїнських земель розвивалося дуже повільно. В економіці краю переважало сільське господарство, що базувалося на залишках кріпосницьких відносин. Місцева промисловість перебувала на мануфактурному рівні й не могла конкурувати із центральними провінціями імперії.

Західноукраїнські міста й містечка зберігали традиційну роль ремісничих, торговельних і мануфактурних центрів.

Робота зі схемою (запишіть)

Селянські виступи Буковини.

Лук'ян
Кобилиця

- 1843–1844 рр. — рух селян 22 громад під проводом Лук'яна Кобилиці; відмова виконувати повинності, самовільне захоплення лісів і пасовищ, встановлення самоврядування.
- 1838 р. — виступи селян Буковини;
- Жорстоко придушено.

Узагальнення. Систематизація. Рефлексія.

Перегляньте відео: <https://youtu.be/oUOPeUdCkKg>

Бесіда

*Які українські землі належали до Австрійської імперії?

*Які реформи здійснили Марія-Терезія та Йосиф II?

*На які адміністративно-територіальні одиниці були поділені західноукраїнські землі?

Домашнє завдання:

- прочитати § 9
- запишіть схему «Адміністративно-територіальний устрій Західноукраїнських земель на поч. XIX ст», реформи Марії-Терезії та Йосифа II.

Завдання надсилайте на освітню платформу Human або на ел. адресу

nataliarzaeva5@gmail.com

Бажаю успіхів у навчанні!